

EUROPOS KOMISIJOS IR EIVT ATSAKYMAI Į EUROPOS AUDITO RŪMŲ SPECIALIOSIOS ATASKAITOS

„ES BENDRADARBIAVIMAS SU TREČIOSIOMIS ŠALIMIS READMISIJOS SRITYJE: AKTUALŪS VEIKSMAI DAVĖ RIBOTUS REZULTATUS“ PASTABAS

SANTRAUKA

Bendri Komisijos atsakymai į I–IX dalių pastabas

Komisija palankiai vertina Audito Rūmų specialiąją ataskaitą dėl ES bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis readmisijos srityje. Komisija mano, kad konkretus ataskaitos dalykas nagrinėjamas tinkamu laiku, kai ES imasi veiksmų šioje srityje pagal 2020 m. rugsėjo 23 d. Komisijos priimtą naują migracijos ir prieglobsčio paktą.

Naujas migracijos ir prieglobsčio paktas yra sustiprintas pagrindas imtis tvarių ir ilgalaikių atsakomųjų veiksmų siekiant valdyti migracijos ir prieglobsčio klausimus tiek vidaus, tiek išorės lygmenimis. Pakte numatoma skatinti stiprinti specialią, visapusišką ir abipusiai naudingą partnerystę su kilmės ir tranzito šalimis. Gražinimas ir readmisija yra neatsiejama šios partnerystės dalis. Konstruktyvus bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis, įsiklausymas į joms rūpimus klausimus bei jų poreikius ir reikalingos paramos teikimas yra būtini tokio partnerystės grindžiamo požiūrio elementai, padedantys siekti tvarių rezultatų.

Remiantis nuo 2016 m. padaryta pažanga, naujame pakte sukuriama teisingesnis, europietiškesnis požiūris į migracijos ir prieglobsčio klausimų valdymą ir pasiūlomos naujos iniciatyvos ir priemonės. Jos suteikia pagrindą atsižvelgti į kelias iš Audito Rūmų pateiktų rekomendacijų, nes šiuo metu vyksta įgyvendinimas ir diskusijos su teisės aktų leidėjais dėl konkrečių pasiūlymų.

Komisija mano, kad, nepaisant aktyvesnių pastangų spręsti neteisėtą migracijos klausimą ir užtikrinti veiksmingą asmenų, neturinčių teisės pasilikti ES, gražinimą, rezultatai nėra vienodi ir tolygūs, be kita ko, tarp 10 šalių, įtrauktų į Audito Rūmų ataskaitą.

Kaip pabrėžta 2021 m. vasario 10 d. komunikate (COM(2021) 56 *final*), svarbu integruotai, struktūriškai ir veiksmingai spręsti vidaus ir išorės problemas, susijusias su gražinimu ir readmisija.

Siekdama užtikrinti nuspėjamesnę ir patikimesnę bendradarbiavimą readmisijos srityje, ES turėtų ir toliau lanksčiai žiūrėti į priemonės, kuria struktūrinamas jos bendradarbiavimas su šalimis partnerėmis, formą bei turinį ir naudoti daug įvairių priemonių ir vykdyti politiką atitinkamose srityse.

Iš pastarųjų metų patirties matyti, kad norint, kad readmisijos priemonės duotų realių rezultatų, būtina nuolatinė stebėseną ir bendravimas bei tikslinė parama, tačiau itin svarbų vaidmenį ir toliau atlieka atitinkamos paskatos.

Vizų kodekso 25a straipsnyje trečiųjų šalių bendradarbiavimo readmisijos srityje lygis jau susiejamas su vizų išdavimo politika ir pirmoji vertinimo ataskaita buvo priimta 2021 m. vasario 10 d. Tai svarbus žingsnis, kuriuo prisidedama prie ES turimų readmisijos rėmimo priemonių, projektų ir tinklų įvairovės (pvz., FRONTEX teikiamos operatyvinės paramos, elektroninių bylų valdymo platformų, ryšių palaikymo pareigūnų mainų, techninių seminarų darbuotojams, praktiškai dalyvaujantiems

readmisijos procese, mokyti ir sutelkti ir kt.). Šiame faktų vertinime kartu pateikiama kiekybinė ir kokybinė informacija, todėl galima susidaryti aiškų vaizdą ir gauti vertingos išsamios informacijos apie visuose proceso etapuose taikomą praktiką, į kurią paskui galima tikslingai atsižvelgti.

Siūlomo Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamento 7 straipsnyje numatomas koordinavimo mechanizmas, kurį naudodama Komisija gali nustatyti ir sutelkti papildomas priemones, be kita ko, kitose politikos srityse, nesusijusiose su vizų ar finansavimo priemonėmis, atsižvelgdama į šalių partnerių poreikius, interesus ir prioritetus.

Norint sukurti tinkamą politikos priemonių derinį ir atsižvelgti į atitinkamas įvairių subjektų kompetencijas reikia, kad ES ir jos valstybės narės veiktų kartu ir vestų koordinuotą ir tęstinį dialogą su šalimis partnerėmis.

Savanoriškas grįžimas tebėra tvariausia galimybė ir ES toliau remia grįžtančių asmenų reintegraciją, kaip numatyta 2021 m. balandžio 27 d. savanoriško grįžimo ir reintegracijos strategijoje, kuria taip pat siekiama stiprinti šalių partnerių pajėgumus ir užtikrinti jų aktyvų dalyvavimą procese.

Buvo padidintas grąžinimo duomenų tikslumas ir iš dalies pakeitus Migracijos statistikos reglamentą bus toliau tobulinamas duomenų rinkimas – taip panaikintos ankstesnės duomenų, visų pirma susijusių su savanorišku grįžimu ir reintegracija, spragos. Be to, bendra informacija bus papildyta įsigaliojus ES atvykimo ir išvykimo sistemai bei pradėjus naudoti Šengeno informacinę sistemą grąžinimui, taip pat iš dalies pakeitus sistemos EURODAC pasiūlymą. Dėl šių pokyčių rengiant informuotumo apie migracijos padėtį ir jos analizės (MISAA) ataskaitas bus galima patikimiau ir išsamiau apžvelgti savanoriško grįžimo ir reintegracijos pagalbos ES buvimą, naudojimą ir efektyvumą.

X. Komisija pritarė visoms rekomendacijoms.

IVADAS

05. Valstybės įpareigojimas priimti grąžinamus savo piliečius yra tarptautinės teisės paprotinis principas. Jis egzistuoja neatsižvelgiant į tai, ar yra įgyvendintos konkrečios bendradarbiavimo readmisijos srityje struktūrinimo priemonės, ar ne, taip pat nepaisant to, kad tokios nuostatos nėra įtrauktos į didesnius ES susitarimus su tam tikromis trečiosiomis šalimis ar regionais. Šis principas jau yra kodifikuotas JT Tarptautinės teisės komisijos darbe, grindžiamas *opinio juris* ir atitinka valstybės praktiką bei yra patvirtintas kitomis daugiašalėmis bendradarbiavimo readmisijos srityje struktūrinimo priemonėmis. Visų pirma, įpareigojimas priimti grąžinamus savo piliečius, be kita ko, yra įtvirtintas Čikagos tarptautinės civilinės aviacijos konvencijoje.

PASTABOS

25. Svarstant, ar, kada ir kaip dalyvauti readmisijos procese, reikia atsižvelgti į kelis kiekybinius ir kokybinius elementus bei kriterijus, įskaitant politinę galimybę įsitraukti į bendrus ES santykius su trečiąja šalimi, ES užsienio politikos interesus ir tikslus, taip pat politinius pokyčius trečiojoje šalyje ir atitinkamus vidaus politinius aspektus.

27. Komisija ir EIVT pabrėžia, kad politinė valia iš tikrųjų yra itin svarbus elementas ir ją gali veikti keli aspektai. Vidaus politiniai, ekonominiai ar saugumo pokyčiai gali daryti poveikį politinei valiai ir trečiosios šalies prioritetams. Daugelyje trečiųjų šalių, panašiai kaip Europos Sąjungos valstybėse narėse, grąžinimas ir readmisija yra jautrūs ir politiškai sudėtingi klausimai. Todėl trečiųjų šalių vyriausybės dažnai siekia išvengti su readmisija susijusio viešumo.

28. Paaiškėjo, kad dalyvavimas aukščiausiu politiniu lygmeniu yra naudingas siekiant skatinti bendradarbiauti migracijos srityje ir, visų pirma, readmisijos klausimais ir padėti daryti pažangą derybose. Taigi Komisija ir EIVT migracijos klausimus, įskaitant svarbų visapusiško požiūrio į migraciją elementą – diskusijas dėl readmisijos, kaip neatsiejamą išorės santykių dalį nuosekliai įtraukia į aukšto lygio politinių susitikimų ir renginių darbotvarkę. Koordinuojant darbą su ES valstybėmis narėmis (siekiant užtikrinti nuoseklų keitimąsi pranešimais ir, kai įmanoma, bendrus veiksmus ir iniciatyvas) pasiekama geriausių rezultatų.

Siekdami sustiprinti išorės ES migracijos politikos įgyvendinimo koordinavimą, vyriausiasis įgaliotinis ir pirmininko pavaduotojas ir Tarybai pirmininkavusi Portugalija kartu pirmininkavo 2021 m. kovo 15 d. vykusiam bendram neformaliajam užsienio ir vidaus reikalų ministrų susitikimui.

30. Apie galimybę į derybinius nurodymus įtraukti išlygą dėl trečiųjų šalių piliečių arba jos neįtraukti nuolat galvojama, bet svarstoma ne tik pridėtinė vertė ir jos praktinis naudojimas, susiję su tuo konkrečiu susitarimu, ir kai kurie svarstomi klausimai paaiškinami 3 langelyje.

33. 2020 m. lapkričio mėn. ES ir Nigerijos ministrų susitikime įsipareigota atgaivinti dvišalę partnerystę daugelyje įvairių sričių, įskaitant visapusišką dalyvavimą sprendžiant migracijos ir judumo klausimus. Tai padėjo susitarti vėl pradėti derybas dėl readmisijos susitarimo. Nuo 2021 m. sausio mėn. įvyko penki derybų raundai.

38. Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą apie ES readmisijos susitarimų ir priemonių įgyvendinimo padėtį.

39. Readmisijos susitarimai sudaromi siekiant sudaryti palankesnes sąlygas ir padėti šalims įgyvendinti įpareigojimus pagal tarptautinę teisę priimti grąžinamus savo piliečius. Pagrindinė nauda, kurią grąžinamus jos piliečius priimanti šalis gauna pasirašydama readmisijos susitarimą, – didesnė grąžinimo procedūros kontrolė ir piliečių teisių apsauga jiems grįžus.

42. Komisija ir EIVT pabrėžia, kokios svarbios yra efektyvios derybos dėl readmisijos siekiant užtikrinti atitinkamų trečiųjų šalių politinį mobilizavimą, laikantis lojalaus bendradarbiavimo principo, užtikrinant nuoseklų keitimąsi pranešimais ir galimybę pasinaudoti privilegijuotais santykiais, kuriuos kai kurios valstybės narės yra užmezgusios su tam tikromis trečiosiomis šalimis. Kaip daugelyje kitų politikos sričių, ES ir jos valstybių narių bendradarbiavimas pagal lojalaus bendradarbiavimo principą žada geriausius rezultatus siekiant pažangos bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis migracijos ir judumo klausimais.

43. Nors tame etape dėl specialiai pritaikytų priemonių rinkinių susitarta nebuvo, buvo tęsiamos su konkrečiomis šalimis susijusios diskusijos dėl bendradarbiavimo migracijos srityje, įskaitant readmisiją, ir buvo sukurtas partnerystės modelis. Vienas pavyzdys – Nigerija. 2017 m. ES suformavo paskatų rinkinį, kurį sudarė Migracijos ir judumo, investicijų ir darbo vietų veiksmų planas, laukdama, kol bus sėkmingai užbaigtos derybos dėl grąžinimo ir readmisijos.

Atitinkamose Tarybos darbo grupėse reguliariai vyksta diskusijos dėl visapusiškos partnerystės susitarimų su pagrindinėmis kilmės ir tranzito šalimis. Strateginiu lygmeniu pagrindiniuose derybų dėl ES readmisijos susitarimų ir priemonių etapuose Komisija ir EIVT konsultavosi su valstybėmis narėmis atitinkamose Tarybos darbo grupėse. Ši veikla buvo sustiprinta naujuoju paktu.

44. Siekiant palengvinti derybas su trečiosiomis šalimis, buvo įtraukiamos ES valstybės narės (nors ir nesisteningai), taikant šerpo principą ir surengus kelis bendrus vizitus. Be to, strateginiu lygmeniu pagrindiniuose derybų dėl ES readmisijos susitarimų ir priemonių etapuose (visų pirma prieš

pradedant ir užbaigiant derybas) Komisija ir EIVT konsultavosi su valstybėmis narėmis atitinkamose Tarybos darbo grupėse.

45. Komisija pabrėžia valstybių narių politinio mobilizavimo, kalbėjimo vienu balsu ir nacionalinių paskatų naudojimo pridėtinę vertę.

47. Paskatos iš tikrųjų yra svarbūs elementai deryboms paremti. Tačiau jas itin svarbu įtraukti į visapusiškos ir konstruktyvios partnerystės susitarimus, kaip pažymėta naujame migracijos ir prieglobsčio pakte. Paskatos gali padėti remti tokius partnerystės ryšius, bet jos gali būti efektyvios ir tvarios, tik jeigu bus grindžiamos tarpusavio supratimu, susijusiu su abiejų šalių interesais, jautriais aspektais ir rūpimais klausimais. Taigi naujame pakte pabrėžiama, kad partnerystės modeliui pagrįsti reikia naudoti daug įvairių politikos priemonių.

49. Teisėta migracija ir vizų politika yra svarbūs naujame pakte įtvirtinto visapusiško požiūrio į migraciją elementai.

50. Vizų režimo supaprastinimą taip pat galima laikyti svarbiu elementu skatinant bendrus dvišalius santykius (įskaitant prekybą) ar partnerystę migracijos srityje.

51. Nauju paktu Komisija pasiūlė žengti dar vieną žingsnį. Pagal siūlomo Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamento 7 straipsnį Komisija galės toliau remtis pagal Vizų kodeksą atliktu readmisijos vertinimu, kad nustatytų ir pasiūlytų bet kokias priemones, kuriomis galėtų būti skatinama bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis readmisijos srityje. Atsižvelgiant į bendrus ES santykius, imantis šių priemonių reikės atsižvelgti į trečiosios šalies interesus bei poreikius ir į tai, ką galima sutelkti ES ir valstybių narių lygmenimis.

52. Pagrindinis ES migracijos politikos tikslas – užtikrinti, kad migracija vyktų saugiai ir teisėtai. Finansinė pagalba grindžiama visapusišku požiūriu, apimančiu visus migracijos aspektus, kaip antai pagrindinių neteisėtos migracijos ir priverstinio perkėlimo priežasčių pašalinimą, kovą su neteisėtu migrantų gabenimu, sienų valdymą, asmenų, kuriems reikia tarptautinės apsaugos, apsaugą, paramą priimančiosioms bendruomenėms, teisėtą migraciją bei teisėtus migracijos kelius ir grąžinimą, readmisiją bei reintegraciją.

53. Valetos veiksmų plane numatyti penki ramsčiai, įskaitant grąžinimą ir readmisiją, taip pat pagrindinių priežasčių pašalinimas, migracijos valdymas ir reguliavimas, teisėta migracija ir kova su neteisėta migracija.

Skubiosios pagalbos patikos fondas stabilumui didinti ir pagrindinėms neteisėtos migracijos ir asmenų persikėlimo Afrikoje priežastims šalinti suteikė papildomą finansavimą, kad būtų remiamas bendro Valetos veiksmų plano įgyvendinimas imantis veiksmų pagal visus penkis ramsčius.

57. KVTBP „Globali Europa“ numatyta, kad dirbant su partneriais bus laikomasi labiau koordinuoto, holistinio ir struktūrinio požiūrio į migraciją, taikant lankstų skatinamąjį požiūrį. Šis požiūris yra daug platesnio priemonių rinkinio, sukurto pagal naują migracijos ir prieglobsčio pakta, dalis. Subalansuotos su migracija susijusios paskatos gali duoti rezultatų ir padaryti kuo didesnę poveikį mūsų tarptautinės partnerystės ryšiams, tik jeigu jos bus subalansuoto ir visapusiško ES požiūrio dalis.

58. Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimai (PBS) yra politiniai susitarimai, neretai papildomi atskirais ir savarankiškais prekybos susitarimais. Asociacijos susitarimuose, be bendresnių politinio ir ekonominio bendradarbiavimo dalių, dažniausiai nustatomas atskiras prekybos ramstis.

62. Europos Komisijos tarnybos šiuo metu baigia rengti Komisijos pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl ES bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistemos, kurį Kolegija turi priimti 2021 m. antrąjį pusmetį.

Atliekamas išorės tyrimas, kuriuo remiantis turėtų būti parengtas poveikio vertinimas rengiantis Reglamento Nr. 978/2012 peržiūrai¹.

63. Teisėta migracija yra neatsiejama subalansuotos, visapusiškos ir abipusiai naudingos partnerystės migracijos srityje susitarimų dalis. Ji gali būti naudinga kilmės, tranzito ir paskirties šalims, taip pat patiems migrantams. Ji gali atgrasyti leisti į pavojingas keliones į Europą. Be to, tai vienas iš svarbiausių aspektų daugeliui partnerių, kurie dažnai prašo daugiau teisėtos migracijos galimybių.

Nors iš tikrųjų priimamų darbo migrantų skaičių nustato valstybės narės, ES gali padėti trečiosioms šalims skatinant teisėtą migraciją ir judumą. Pavyzdžiui, kaip nustatyta naujame migracijos ir prieglobsčio pakte, Komisija plėtos specialistų pritraukimo partnerystę su pasirinktomis trečiosiomis šalimis, siekdama skatinti teisėtą migraciją ir judumą. Ši koncepcija bus sukurta aukšto lygio konferencijoje, kurioje dalyvaus valstybių narių, verslo bei švietimo sektorių atstovai ir kiti subjektai.

67. Neigiamų paskatų naudojimą reikia vertinti atsižvelgiant į bendresnius ES interesus ir tikslus tam tikroje šalyje ir regione, reikia kruopščiai įvertinti galimą poveikį ir efektyvumą. Geriausius tvarius rezultatus žada konstruktyvus požiūris į visapusiškos partnerystės pagal bendrą teigiamą darbotvarkę su trečiosiomis šalimis kūrimą.

69. 2016 m. įkurta Komisijos specialios paskirties grupė partnerystės modelio įgyvendinimui remti atliko Komisijos padalinių ir EIVT veiklos koordinavimo ir diskusijų forumo vaidmenį. Koordinavimas vyksta keliais lygmenimis: tarp ES tarnybų (Komisijos departamentų ir EIVT), tarp ES tarnybų ir valstybių narių, taip pat tarp pačių valstybių narių.

Partnerystės modelio specialios paskirties grupė vis dar aktyvi ir reguliariai kas savaitę keičiasi nuomonėmis.

Be Nuolatinų atstovų komiteto (COREPER), pagrindiniai migracijos klausimų koordinavimo tarp valstybių narių, Komisijos ir EIVT forumai yra Prieglobsčio ir migracijos aukšto lygio darbo grupė (HLWG) bei Imigracijos, sienų ir prieglobsčio strateginis komitetas (SCIFA).

78. Svarbu pabrėžti, kad kai kuriais atvejais nuolatinis dalyvavimas Jungtinio readmisijos komiteto ir (arba) jungtinių darbo grupių darbe prisidėjo prie tvaraus bendradarbiavimo gerinimo.

79. Dialogai dėl migracijos ir judumo vis dėlto gali būti veiksmingi, nes grąžinimo ir readmisijos klausimai nagrinėjami bendresniame bendradarbiavimo migracijos srityje kontekste, ir gali padėti spręsti konkrečius klausimus.

95. Iš tikrųjų, readmisijos atvejų valdymo sistemos (RCMS) sėkmė ir efektyvumas taip pat priklauso nuo kelių kitų veiksnių, kaip antai pajėgumų, finansinių išteklių, kitų partnerių dalyvavimo ir techninės paramos. Todėl ES projektuose paprastai numatoma, kad įdiegus RCMS visose suinteresuotose trečiosiose šalyse toliau teikiama operatyvinė ir finansinė parama, be kita ko, siekiant išmokyti sistemą naudojančius darbuotojus ir įdiegti paskesnius techninius pakeitimus.

---

¹ Preliminari galutinė tyrimo ataskaita paskelbta viešai: <https://ec.europa.eu/trade/policy/policy-making/analysis/policy-evaluation/impact-assessments/>.

98. Komisija neseniai priėmė pirmąją ES strategiją dėl savanoriško grįžimo ir reintegracijos, kuria siekiama padidinti savanoriško grįžimo iš ES dalį ir pagerinti savanoriško grįžimo sistemų kokybę. Joje siūlomas vienodesnis ir labiau suderintas valstybių narių požiūris siekiant atskleisti visą savanoriško grįžimo ir reintegracijos potencialą.

Kalbant apie projektų vertinimą IV priede, Komisija pabrėžia, kad kai kurie projektai Afganistane ir Bangladeše pratęsti, kad būtų pasiekti norimi rezultatai. Kaip pripažinta 101 dalyje, siekdama norimų rezultatų, Komisija ėmėsi švelninimo priemonių, kad galėtų reaguoti į sunkumus, su kuriais susiduriama įgyvendinant projektus ir kurie yra susiję su sudėtingomis šalių aplinkybėmis, o Bangladešo atveju – taip pat su mažesniais, nei numatyta, grįžtančių asmenų skaičiais. Taigi Komisija tikisi, kad su atliktu darbu ir tvarumu susiję rezultatai iki projektų veiklos pabaigos bus bent iš dalies patenkinami.

99. b) 820 000 grąžinimo iš Irano ir Pakistano į Afganistaną atvejų yra ne asmenų, bet grąžinimų skaičius, apimantis žiedinę ir sezoninę migraciją, kuri ypač didelė tarp Irano ir Afganistano.

105. Reintegracijos pagalbos Afganistane tvarumui neigiamą poveikį turėjo ir darbo rinkos perpildymas bei bendras ekonomikos nuosmukis šalyje. Kai reikėjo, Komisija ir jos įgyvendinimo partneriai ėmėsi švelninimo priemonių, kad techninį ir profesinį rengimą ir mokymą baigusiems asmenims suteiktų daugiau galimybių patekti į rinką. Atlikus tarpinį programų vertinimą nustatyta, kad vienoje programoje numatytas mokymas darbo vietoje ir užimtumo skatinimas yra geras būdas kurti darbo vietas tiesiogiai įtraukiant privatųjį sektorių.

110. Oficialioji statistika iš Eurostato ir operatyviniai duomenys iš FRONTEX renkami skirtingais tikslais ir neturėtų būti tiesiogiai lyginami dėl skirtingo jų pateikimo laiko, dažnio ir kompiliavimo modelių.

Komisija atkreipia dėmesį į vykstantį Eurostato ir FRONTEX bendradarbiavimą, susijusį su gražinimo duomenimis, kuriuo siekiama užtikrinti sinergiją ir laiko požiūriu tinkamesnį FRONTEX operatyvinių duomenų srautą atskirti nuo oficialiosios statistikos, kurią Eurostatui teikia valstybės narės.

111. Komisija pažymi, kad valstybės narės neteikia vienodo išsamumo duomenų sistemingai, visų pirma readmisijos ekspertų grupės (REG) posėdžiuose.

116. Vidutinė trukmė nuo prašymo pateikimo iki dokumentų išdavimo buvo įtraukta 2021 m., kaip papildoma informacija, kurią valstybės narės turėtų teikti, jeigu ją turi.

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

122. Komisija ir EIVT nuosekliai įtraukia migraciją į aukšto lygio politinių susitikimų darbotvarkę, kad palengvintų bendradarbiavimą migracijos srityje, įskaitant readmisiją. Kaip išdėstyta naujame pakte, šio požiūrio bus laikomasi toliau ir jis bus stiprinamas.

1 rekomendacija. Derybose dėl ES readmisijos susitarimo laikytis lankstaus požiūrio

Komisija pritaria šiai rekomendacijai.

125. Komisija ir EIVT pabrėžia, kokios svarbios yra efektyvios derybos dėl readmisijos siekiant užtikrinti atitinkamą trečiųjų šalių politinį mobilizavimą, laikantis lojalaus bendradarbiavimo principo, užtikrinant nuoseklų keitimąsi pranešimais ir galimybę pasinaudoti privilegijuotais santykiais, kuriuos kai kurios valstybės narės yra užmezgusios su tam tikromis trečiosiomis šalimis.

Kaip daugelyje kitų politikos sričių, kalbėjimas vienu balsu, Sutarties reikalavimas ir bendros pastangos žada geriausius rezultatus siekiant pažangos bendradarbiavime su trečiosiomis šalimis migracijos ir judumo srityse. Ši veikla buvo sustiprinta naujuoju paktu.

2 rekomendacija. Sukurti sąsajas su valstybėmis narėmis

Komisija pritaria šiai rekomendacijai.

Pirma įtrauka. Iš tikrųjų, grąžinimo politiką reikia įgyvendinti kaip visapusiškos migracijos politikos dalį, kaip pažymėta naujame pakte.

126. ES siekia konstruktyvaus požiūrio sudarydama visapusiškos ir abipusiai naudingos partnerystės migracijos srityje susitarimus, kad būtų pasiekti ilgalaikiai bei tvarūs rezultatai ir ES tikslai. Grąžinimas ir readmisija yra vienas iš šių partnerystės susitarimų elementų. Teigiamos paskatos gali padėti remti bendradarbiavimą, bet jos yra efektyviausios, jeigu jos yra įtrauktos į partnerystės su trečiąja šalimi susitarimą ir atitinka šalies partnerės interesus ir poreikius.

Prekybos politikos apskritai ir, visų pirma, prekybos susitarimų pagrindinis tikslas – sustiprinti ekonominius ryšius, kurti darbo vietas ir užtikrinti augimą abiejose šalyse partnerėse. Todėl jie daro teigiamą poveikį trečiojoje šalyse ir padeda iš esmės išspręsti problemas.

127. Padaryta pažanga didinant koordinavimą keliais lygmenimis: tarp ES tarnybų (Komisijos departamentų ir EIVT), tarp ES tarnybų ir valstybių narių, taip pat tarp pačių valstybių narių (žr. 69 dalį).

Neigiamų paskatų naudojimą reikia kruopščiai apvarstyti atsižvelgiant į bendresnius ES interesus ir tikslus. Geriausius tvarius rezultatus žada konstruktyvus požiūris į visapusiškos partnerystės pagal bendrą teigiamą darbotvarkę su trečiosiomis šalimis kūrimą.

3 rekomendacija. Sustiprinti trečiųjų šalių bendradarbiavimo readmisijos srityje paskatas

Komisija pritaria šiai rekomendacijai.

Naujame prieglobsčio ir migracijos pakte nustatomas požiūris, pagal kurį siekiant įgyvendinti nustatytus pakto tikslus strategiškai sujungiamos ir sutelkiamos visos ES ir valstybių narių politikos sritys, priemonės ir mechanizmai. Tai dalis specialiai pritaikyto požiūrio, kuriuo siekiama abipusiai naudingos partnerystės. Glaudus koordinavimas tarp ES tarnybų ir su valstybėmis narėmis yra itin svarbus, o kai kurios priemonės aprašytos 127 dalyje. Be to, rengdama tarpžinybines konsultacijas ir dirbdama tarpinstitucinių santykių grupėje (GRI) bei išorės koordinavimo grupėje (EXCO) Komisija užtikrina, kad galimas įvairios politikos ir priemonių poveikis migracijai būtų nuodugnai apvarstytas. Grąžinimas ir readmisija yra vienas iš bendresnėje politikos programoje numatytos visapusiškos migracijos politikos elementų.

134. Eurostatui neseniai patobulinus dažnesnių ir išsamesnių oficialiosios statistikos duomenų apie grąžinimą rinkimą bus panaikintos ankstesnės duomenų spragos ir bus galima toliau gerinti duomenų kokybę.

Readmisijos spartos duomenys yra operatyviniai duomenys.

Pagrindinius su grąžinimu ir (arba) readmisija susijusių duomenų rinkinius iš valstybių narių surenka Eurostatas ir FRONTEX (dėl neteisėto sienos kirtimo, neteisėtai pasiliekančių migrantų, priimtų grąžinimo sprendimų, grąžinimų į trečiąją šalį).

Priklausomai nuo poreikių, šie duomenų rinkiniai naudojami kartu su išsamiu rodiklių rinkiniu, sudarytu pagal Vizų kodeksą, ir valstybių narių teikiama informacija. Taip derinant išsamius kiekybinius ir kokybinius įvesties duomenis sudaromas daug tikslesnis bendradarbiavimo readmisijos srityje lygio vaizdas ir pateikiama vertingos informacijos apie visuose proceso etapuose taikomą praktiką.

135. Žr. Komisijos atsakymą į 111 dalies pastabas.

4 rekomendacija. Gerinti duomenų rinkimą

Komisija pritaria šiai rekomendacijai.

Pirma įtrauka. Kalbant apie readmisijos proceso spartą (t. y. apie tai, ar trečiosios šalys laiku atsiliepia į valstybių narių prašymus nustatyti piliečių tapatybę arba išduoti kelionės dokumentus), faktinės (vidutinės) proceso trukmės klausimas sprendžiamas renkant 2021 m. duomenis pagal Vizų kodekso 25a straipsnį. Rezultatai bus pateikti Tarybai iki 2021 m. pabaigos.

Antra įtrauka. Komisija sieks sugriežtinti standartus ir procesus stebėsenos ir vertinimo srityje remdamasi, visų pirma, ES ir TMO žinių valdymo centro sukurtomis suderintomis priemonėmis ir sustiprinta duomenų analize ir moksliniais tyrimais. Dedant šias pastangas būtų galima atlikti tarpregioninę lyginamąją analizę, visų pirma reintegracijos tvarumo srityje.